

Про те, що партизанська війна — не суцільні барвисті фейєрверки під гуркіт поїздів, які падають під укіс, а важка, смертельно неоезпечна праця, відомо багатьом. І все ж сьогодні, коли незалежна Україна готується гідно відзначити чергову річницю свого визволення від німецько-фашистських загарбників, мені хочеться ще раз сказати слово про мужність і відвагу народних месників, проявлені в глибокому ворожому тилу, про партизанські будні, що стали нині для молодого покоління героїчною легендою. У цих спогадах я хочу низько поклонитися світлій пам'яті побратимів, які загинули смертю хоробрих, оборонячі рідний край від коричневої фашистської чуми.

Масове розгортання партизанської боротьби розпочалося в нашому поліському

бурова. Під Новий рік 1943-го окупанти підтягнули значні сили. Перший бій відбувся в районному центрі Словечне на Житомирщині. Він тривав майже півтори доби і закінчився перемогою народних месників. На вулицях міста фашисти залишили понад п'ятсот трупів. Пораненими було заповнено весь госпіталь в Овручі.

Невдачі в цьому бою не на жарт занепокоїли гітлерівців. Вони заходилися го-

О. М. Сабуров багато зробив для того, щоб активізувати партизанську діяльність на Рівненщині. В. А. Бегмі було передано партизанський загін «За Батьківщину» І. П. Федорова, було дозволено І. І. Галицькому сформувати партизанський загін в Рокитнівському районі.

Визначною подією в тилу ворога став приїзд представників партії, комсомолу та Українського штабу партизанського руху на чолі з Д.

в Дніпрі та Прип'яті партизанів, хвалькуваті фашистські генерали закодували цю операцію як «Мокрий мішок».

Почалися важкі бої. Треба було будь-що вирватися за Прип'ять. Вирішили зробити так: частина партизанів на чолі з С. А. Ковпаком будуватимуть переправу через річку, а решта під командуванням С. В. Рудисва прикриватимуть їх. Протягом дня, поки тривало спорудження переправи, партизани

партизанських з'єднань України. Було обговорено план бойових дій на весняно-літній період 1943 року і накреслено заходи для його виконання. Д. С. Коротченко особливо наголосив на тому, що необхідно посилити удари по комунікаціях, які живили гітлерівську армію. Було визначено маршрути рейдів у глибокий тил ворога.

Для надання практичної допомоги у здійсненні рішень наради на початку червня 1943 року в тил ворога прибув начальник Українського штабу партизанського руху Т. А. Строкач з групою оперативних працівників штабу. Д. С. Коротченко і Т. А. Строкач побували в багатьох з'єднаннях та загонах, перевірили їхню готовність до виходу в рейди, від імені уряду вручили окремим народним месникам

ВІТЧИЗНУ ЗАХИЩАЛИ, ЯК МОГЛИ

за завданням Ставки Головного командування партизанське з'єднання, яким командував О. М. Сабуров, закінчило рейд з чернігівських лісів на Правобережну Україну і зупинилось в лісах недалеко Овруча. Штаб з'єднання розташувався в селі Селезівці.

Через кілька днів Штаб з'єднання розробив план дислокації партизанських загонів і визначив кожному район бойових дій. Незабаром вони з боями проникли не тільки у найвіддаленші райони Житомирщини, а й Рівненської, Київської та Хмельницької областей.

В нашому районі партизани-сабурівці, яких очолював І. П. Федоров, розгромили зимою 1942 року гарнізони німців на станціях Томашгород та Остки, вели важкі бої біля села Дроздинь.

Та німці будь-що хотіли знищити з'єднання О. М. Са-

туватися до широкого наступу проти партизанів О. М. Сабурова та С. А. Ковпака, з'єднання якого в цей період розташувалось в північних селах Олевського та Рокитнівського районів. Зимові бої з окупантами в селах Селезівці, Хочино, Глушкевичі та інших населених пунктах завдали гітлерівцям значних втрат.

Народним месникам надали допомогу словаки, які підтримували з ними зв'язок, зокрема воїни Яна Налепки. Навесні 1943 року він разом з групою солдатів і офіцерів свого полку перейшов до партизанів у з'єднання Сабурова. Тут він командував Чехословацьким загonom. В боях за місто Овруч, яке визволяли партизани Сабурова 17 листопада 1943 року, відважний син словацького народу загинув. Йому помертньо було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

С. Коротченком. Вони прибули на літаку в ніч на 20 квітня 1943 року в партизанське з'єднання С. А. Ковпака. Сталося це поблизу села Аревичі над Прип'яттю.

Перебуваючи серед партизанів, Дем'ян Сергійович Коротченко ділив з ними труднощі похідного життя, небезпеку. Він не раз бував під вогнем ворога, брав участь у будівництві переправи через Прип'ять. Було це так: ковпаківці готувалися до нового рейду і намагалися якнайдовше утримати в своїх руках аеродром біля села Кожушки, неподалік Прип'яті, на білоруській землі. Сюди надходили боеприпаси та зброя з Великої землі. Окупанти вирішили будь-що перешкодити цьому. Вони стягли в межиріччі Дніпра і Прип'яті близько двох дивізій з танками та артилерією і кинули їх на ковпаківців. Сподіваючись з ходу розгромити й потопити

відбили п'ять шалених атак ворога. Серед оборонців був і Д. С. Коротченко.

З'єднання вирвалось з «Мокрого мішка» і за кілька переходів зупинилось на кордоні Рівненщини і Білорусії. Штаб розташувався на хуторі Конотоп нашого району. В навколишніх лісах зосередилось чимало партизанських формувань.

Д. С. Коротченко разом з товаришами, які прибули з ним з Великої землі, відвідував з'єднання під командуванням М. І. Наумова, В. А. Бегми, О. Ф. Федорова, О. М. Сабурова, Я. І. Мельника, С. Ф. Маликова, у кожному з них провів нараду командно-політичного складу та виступив з доповідями перед партизанами.

28 і 29 травня 1943 року в селі Картеничі, в розташуванні з'єднання О. М. Сабурова, відбулася розширена нарада командно-політичного складу дев'яти найбільших

ної війни», астановалені Президією Верховної Ради СРСР в лютому 1943 року на відзнаку особливих заслуг партизанів перед Батьківщиною.

Невдовзі після цього партизанські з'єднання вийшли в далекі рейди. Маршрут ковпаківців з території нашого району лежав у Карпати. На всій окупованій гітлерівцями українській землі з новою силою розгорілася боротьба проти окупантів. Лише в нашому районі діяли партизанські загони ім. Дзержинського, ім. Котовського, ім. Кармелюка.

Народні месники все робили для того, щоб знищити окупантів, звільнити рідну землю від ворогів.

А. ГРЕЧКО,

колишній командир диверсійної групи партизанського загону ім. Дзержинського з'єднання В. А. Бегми.